

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-27
Besvaras senast
2021-02-03 kl. 12.00

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2020/21:1476 Plastpåseskattens utformning

Mot bakgrund av de orimliga förutsättningar som den så kallade plastskatten på bärkassar innebär för såväl svenska företag som enskilda medborgare har undertecknad motionerat om en reformering av densamma. Redan före införandet stod det klart att den var ogenomtänkt. Åtskilliga utlåtanden från experter och andra visade klart och tydligt att den inte bara skulle bli ineffektiv utan även i vissa fall kontraproduktiv, just för att den kan bidra till en negativ påverkan på miljö och klimat.

Den skatt som regeringen införde tog ingen hänsyn till om plasten var återvunnen eller inte, eller om den producerats av förnybara resurser (75–80 procent av alla plastbärkassar var innan skatten infördes fossilfria). Av den anledningen har incitamenten att producera återvunnen eller förnybar plast minskat, då lönsamheten sjunkit avsevärt i takt med en minskad konsumtion. Vidare tog skatten ingen hänsyn till andra faktorer, såsom rubbningen av arbetsmarknadens rörelsemönster eller vilka andra alternativ som används av konsumenterna för att bära varor eller slänga skräp. Omfattande forskning har visat att närapå samtliga andra alternativ är värre ur ett miljö-perspektiv, just för att de måste användas så många gånger mer än en plastbärkasse ur resurssynpunkt (för en bomullspåse krävs det 130–400 gånger för att komma upp i nivå med en plastbärkasse).

Dessutom ser vi att försäljningen av engångsplastpåsar på rulle har ökat lavinartat till följd av att det är vad människor generellt använder som soppåsar. Flera av dessa påsar är importerade från utlandet där återvinningsgraden är lägre än i Sverige och de är, till skillnad från många av de plastkassar vi sett i den svenska dagligvaruhandeln, i många fall inte tillverkade av bioplast eller återvunnen plast. Flera av de affärer som tidigare använde bärpåsar av förnybar plast har dessutom återgått till plast som är sämre för miljön. Till följd av att allt fler använder sig av pappåsar eller liknande, vilket i många fall är ett dåligt substitut ur resurssynpunkt, vittnar konsumenter om ett ökat matsvinn då de påsar som används för frukt och grönsaker inte går att se igenom och därför samlas i kylan under orimligt lång tid.

Precis den farhåga som undertecknad och många andra såg är nu verklighet. I tidningen fplus ser vi hur en svensk företagare som valt att satsa på en miljövänlig nisch drabbas hårt. Helsingborgsföretaget Gaia Biomaterials har utvecklat påsar som är nedbrytningsbara och kan användas upp till 50 gånger –

men ändå ska de beskattas. Anledningen är att de ser ut som plastpåsar. Den påstådda miljöskatten slår därmed rakt mot de som önskar göra nytta för miljön och gynnar indirekt de mindre miljövänliga alternativen, inte minst utländska sådana.

Med anledning av detta vill jag fråga finansminister Magdalena Andersson:

Är ministern nöjd med utformningen av plastpåseskatten eller kan vi förvänta oss att hon agerar för att ändra den i syfte att inte slå mot svenska producenter och företag som satsar på att vara miljövänliga?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren